

Majandus- ja tööstusministri valitsemisel olevate riigi osalusega äriühingute osaluste valitsemise koondaruanne 2024.a. kohta.

1. AS Metrosert

Seisukoht äriühingus riigi osaluse säilitamise vajaduse kohta

2024. aastal jätkusid Metroserdis kiired arengud seoses rakendusuringute keskuse ülesehitamisega. 2024. aastal käivitusid tegevused kõigis viies tehnoloogiavaldkonnas. Kaardistati valdkondades tegutsevate ettevõtete arendusvajadused, valiti välja fookussuunad, koostati äriplaani tehnoloogia ja taristu investeeringuteks. Biorafineerimise äriplan valmis suveks ning selle alusel otsustas Vabariigi Valitsus augustis teostada omakapitali sissemakse summas 5 miljonit eurot, et finantseerida biorafineerimise katsetehase seadmete soetamist. Pool vahenditest maksti sisse aktsiakapitalina ja pool ülekursina.

Sügiseks valmisid vesinikutehnoloogiate, droonitehnoloogiate ja autonoomsete sõidukite äriplaani, mille alusel on kavas 2025. aastal taotleda Vabariigi Valitsuselt järgmised omakapitali sissemaksed vajaliku taristu rajamiseks.

Uue üksuse käivitamine tõi kaasa töötajaskonna märgatava suurenemise, seda nii uutes tegevusvaldkondades kui ka tugiüksustes, et ettevõtte arengut toetada. Aasta teises pooles lisandusid uued kontoripinnad Tallinnas.

Metroserdi strateegilised eesmärgid lähtuvad kahest tegevussuunast: 1) kvaliteeditaristu teenused ja metroloogia ning 2) ettevõtjate vajadustest lähtuvad rakendusuringud.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium peab jätkuvalt oluliseks mõõdeteenuste osutamist riigile kuuluva äriühingu kaudu, sest eralaborid ei ole huvitatud pakkuma teenuseid, mis nõuavad algselt suuri investeeringuid ja mille hilisem kasutajaskond on piiratud. Metroserdi ülesanne on hoida ja arendada majanduse arengu seisukohalt vajalikke riigi mõõteetalone, tagada metroloogia infrastruktuuri toimimine Eestis mõõteseadusest tulenevate metroloogia keskasutuse ja riigietaloni labori avalike ülesannete täitmisega ning täita väärismetalltoodete seadusest tulenevaid väärismetalli proovi tõendaja ja riikliku nimemärgise registri pidaja ülesandeid. Lisaks soovib riik AS Metrosert tegevuse kaudu suurendada Eesti ettevõtete teadmispõhisust läbi kvaliteeditaristu teenuste (eelkõige metroloogia- ja sertifitseerimisteenused) pakkumise ning teadus- ja arendustegevuse (rakendusuringute keskuse näol) Eesti riigile strateegiliselt olulistes valdkondades.

Eelnevast tulenevalt on erastamispotentsiaal tervikuna küsitav, kuna olulises osas Metroserdi tegevusaladest turg Eestis ei toimi.

Osalust valitseva ministri seisukoht on jätkata senises formaadis ning mitte võõrandada riigi osalust.

Läbiviidud erikontrollid

Aruandeperioodil ei viidud läbi erikontrolle.

Andmed toimunud, nurjunud ja kestva riigi osaluse võõrandamise kohta

Aruandeperioodil vastavad tehingud puudusid.

2 AS Eesti Varude Keskus

Seisukoht äriühingus riigi osaluse säilitamise vajaduse kohta

AS Eesti Varude Keskus (EVK) alustas tegevust 2021. aasta 1. juulist, olles 2005. aastal asutatud AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri järglane. EVK vastutab hädaolukorra lahendamiseks, riigi varustuskindluse, riigi julgeoleku ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks vajalike tegevusvarude ning taristu olemasolu ja kasutuselevõtu eest.

2024. aastal jätkus EVK töö laiapindse riigi tegevusvarusid haldava ja riigi toimepidevusse panustava organisatsioonina. EVK täitis nii asutamisel määratud ülesandeid kui ka hiljem lisandunud uusi ülesandeid, sealhulgas uute varude haldamist ja varustuskindluse meetmete elluviimist. Varud on heaperemehelikult hallatud, sisemiste protseduuridega on tagatud varude kasutusele andmine hädaolukordade puhul.

Osalust valitseva ministri seisukoht on jätkata senises formaadis ning mitte võõrandada riigi osalust.

Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle aruandeperioodil läbi ei viidud.

Andmed toimunud, nurjunud ja kestva riigi osaluse võõrandamise kohta

Aruandeperioodil vastavad tehingud puudusid.

3. AS KredEx Krediidikindlustus

Seisukoht äriühingus riigi osaluse säilitamise vajaduse kohta

Äriühing pakub riikliku tagatisega ekspordigarantiisid ning on valmis krediidikindlustuse turutõrgete tekkimisel katma riske, mida erakindlustusseltsid ei kindlusta. Seetõttu peab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vajalikuks osaluse 100% säilitamist. Osalust valitseva ministri seisukoht on säilitada riigi ja SA Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse osalus senisel kujul.

Läbiviidud erikontrollid

Aruandeperioodil ei viidud läbi erikontrolle.

Andmed toimunud, nurjunud ja kestva riigi osaluse võõrandamise kohta

Aruandeperioodil vastavad tehingud puudusid.